

Afdeling Strategie en Ontwikkeling
Onderwerp Jaarverslag 2013 Politie Noord-Nederland

Aan de leden van de raadscommissie Financien en Veiligheid

Telefoon (050) 367 76 44 Bijlage(n)

Ons kenmerk 4581377

Datum 20-08-2014 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Ter informatie treft u bijgaand aan het Jaarverslag 2013 van Politie Eenheid Noord-Nederland en het Jaarverslag 2013, Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2013.

Met vriendelijke groet,
burgemeester van Groningen,

dr. R.L. (Ruud) Vreeman

Jaarverslag

Eenheid Noord- Nederland

2013

«waakzaam en dienstbaar»

Inhoud

Voorwoord	4
1. Regionale doelstellingen	6
1.1 Jeugd en veiligheid	8
1.2 Geweld	8
1.3 Woninginbraken	10
1.4 Georganiseerde criminaliteit	11
2. Landelijke Prioriteiten	12
2.1 High impact crimes (HIC)	14
2.2 Aanpak criminele jeugdgroepen	14
2.3 Veiligheid in de buurt	14
2.4 Versterking aanpak kinderporno	14
2.5 Intensivering aanpak CSV's	15
2.6 Verbetering intake & afhandeling	16
2.7 Vermindering administratieve lasten	17
2.8 Verbetering heterdaad	19

Voorwoord

mr. O.R. (Oscar) Dros
Politiechef Noord-Nederland

Voor u ligt het jaarverslag 2013 van de Politie Eenheid Noord-Nederland.

Wat me meteen opvalt is, dat nagenoeg op alle thema's goed is gescoord. Dit in een periode dat de veranderingen zich lieten voelen in alle geledingen van onze organisatie. Ik vind dat knap van onze medewerkers en ik ben daar trots op.

Als ik kijk naar de aanpak van de High Impact Crimes (HIC's), dan liggen de resultaten boven de doelstellingen. Het gaat met name om jeugd en veiligheid, huiselijk geweld, straatrovers, overvallen en horecageweld. De persoonsgerichte aanpak van criminelen levert de nodige resultaten op. Er is meer crimineel vermogen afgepakt. Onze informatiepositie met betrekking tot de Outlaw Motor Gangs is sterk verbeterd. Alleen het tegengaan van inbraken is achter gebleven, maar ik ben ervan overtuigd dat het jaar 2014 een positiever beeld zal laten zien. De eerste resultaten met een slimmere benadering van dadergroepen sterkt mij in die gedachte.

De andere thema's zoals veiligheid in de buurt, versterking van de aanpak van kinderporno, een intensievere aanpak van criminele samenwerkingsverbanden lopen goed. Voor bijna iedere gemeente ligt er inmiddels een gebiedsscan. Dat is belangrijk. Criminele jeugdgroepen kennen we in het noorden niet meer. De interventies met een gezamen-

lijke aanpak lijken te werken. Het vertrouwen in de politie verbetert door meer zorg voor het slachtoffer. Het terugkoppelen van de resultaten naar slachtoffers van woninginbraken is een belangrijk thema geweest in 2013. Bijna 100 procent van alle aangevers zijn binnen 14 dagen

teruggemeld. Op dit punt hebben we een belangrijke kwaliteitsslag in dienstverlening gemaakt.

In de nieuwe organisatie komt de invloed van het bevoegd gezag meer op afstand te liggen. Dat vraagt om een aangepaste overleg en besluit-

Als ik de balans opmaak, kan ik niet anders dan tevreden zijn. Maar we moeten scherp en alert blijven

vormingsstructuur. De ervaringen tot dusver zijn positief en hoopgevend. Ik merk dat in het Regionaal Bestuurlijk Politie Overleg (RBPO), waar het Openbaar Ministerie en het Bestuur zich sterk betrokken voelen. De besluitvorming loopt naar wens. Het vaststellen van het sterkte- en verdeelsleutelsysteem is daar een goed voorbeeld van. Binnen dit kader werken de lokale driehoeken aan de plaatselijke uitvoering van het lokaal politiebeleid. Maatwerk blijft daardoor mogelijk. Ook in geval van calamiteiten weten we elkaar snel te vinden.

Als ik de balans opmaak dan kan ik niet anders dan tevreden zijn. Kunnen we dan op onze lauweren rusten? Neen zeker niet. We moeten scherp en alert blijven. Het komende jaar werken we verder aan de nieuwe cyclus van het Regionaal Beleidsplan Veiligheid Noord-Nederland. Daarin leggen we de gezamenlijke ambities van gemeenten, politie en het Openbaar Ministerie vast voor de jaren 2015 tot en met 2018. Dit met het gezamenlijke doel om de veiligheid van onze burgers in Noord-Nederland te bevorderen. Dat is waar we het voor doen.

Groningen,
Januari 2014

1

Regionale doelstellingen

Regionale doelstellingen

1.1 Jeugd en veiligheid

De aantallen jeugdige delinquenten in Noord-Nederland nemen af. Dat is een landelijke tendens. Het algemene beeld vanuit de politieoperatie (jeugd- en wijkagenten) is echter niet, dat dit reden geeft tot rust. De gezamenlijke zorgen over de jeugd blijven groot. Het beeld is niet dat het aantal risicjongeren kleiner wordt of dat hun impact op de veiligheidsbeleving) minder groot wordt. Integendeel: ook uit de gebiedsscans blijkt dat de zorgen rondom jeugd(groepen) onverminderd groot blijven. Ook uit jeugd- en wijkagenten hun zorgen over de zwaarte van de criminele activiteiten door jongeren en de jonge leeftijd waarop sommige kinderen al met de politie in aanraking komen.

Het zicht op de problematische jeugdgroepen is een stuk beter dan 1 à 2 jaren geleden, vooral door de inzet van de wijk- en jeugdagenten. Politie en partners in veiligheid werken goed samen en weten elkaar te vinden. Het Veiligheidshuis speelt hierin een belangrijke rol. Samen met het Veiligheidshuis Groningen is een mooie leidraad ontwikkeld voor de aanpak in de gemeenten Vlagtwedde en Stadskanaal. Deze leidraad wordt inmiddels Noordelijk uitgedragen en gebruikt bij de aanpak.

Het overlastcijfer jeugd is sterk gedaald. De doelstelling van "maximaal het aantal meldingen uit 2012"

is ruimschoots gehaald. De gezamenlijke aanpak van politie en gemeenten door directe contacten en nauwe samenwerking is succesvol.

In Harlingen hebben de gezamenlijke inspanning van politie en partners in veiligheid ertoe geleid, dat een bestaande criminele jeugdgroep is ontbonden.

"De Harlinger aanpak is volgens minister Opstelten een goed voorbeeld van een methode die voorkomt dat jeugd in de criminaliteit terecht komt. Dat constateerde hij tijdens een werkbezoek aan de gemeente Harlingen.

De kern van de aanpak in Harlingen is contact blijven zoeken met de jongeren en zo nodig met de ouders. Dit gebeurt vanaf het eerste moment dat jongeren voor overlast zorgen. Wanneer nodig, ontvangen de jongeren en hun ouders een brief van burgemeester Sluiter. Het alternatief is dat ze bij de burgemeester op gesprek moeten. In de aanpak werken verschillende belangrijke partijen samen, waaronder het Centrum voor Jeugd en Gezin, de jongerenwerker, de gemeente, de scholen en buurtagenten. De relatie die wordt gelegd tussen zorg – onderwijs én overlast is van groot belang en blijkt te werken. Daarnaast blijkt het ook van groot belang de nazorg goed te organiseren. Wanneer jongeren na een

Wij hebben steeds beter zicht op jeugdgroepen

gevangenisstraf terugkeren naar Harlingen worden zij wederom bezocht door politie en eventueel uitgenodigd voor een gesprek met de burgemeester. Op deze manier wordt zoveel mogelijk voorkomen dat jongeren wederom het criminele circuit in rollen." (Bron: www.CCV.nl, 7 nov 2013)

Met de indicator "kalsbeeknorm" wordt de doorlooptijd jeugdzaken bewaakt tussen datum eerste verhoor verdachte en ontvangst proces-verbaal bij het OM. Deze indicator is momenteel niet beschikbaar. Toch kan zonder deze monitor gesteld worden dat de doorlooptijden jeugd kort zijn. Dit komt door de nieuwe werkwijze ZSM (zo slim, snel, samen en simpel mogelijk).

1.2 Geweld

De daling van het aantal geweldsmisdrijven in Noord-Nederland is met 7% gelijk aan het landelijk gemiddelde.

De prestaties ten aanzien van geweldsmisdrijven – uitgedrukt in de zogenaamde "verdachtenratio", dat is de verhouding tussen het aantal aangiften en het aantal afgehandelde verdachten – zijn verbeterd.

Huiselijk geweld

De dalende trend van geweldsmisdrijven geldt voor alle delicten, alsook voor huiselijk geweld. Ongeveer een kwart van de geweldsincidenten betreft huiselijk geweld. In 2012 waren er vier doden te betreuren en in 2013 zeven als gevolg van een geweldsincident in de relationele sfeer.

Uit een steekproef in 2012 blijkt dat in meer dan de helft van de gevallen

waar een huisverbod is opgelegd het geweld is gestopt. In 2013 is in het werkgebied van de eenheid 335 keer een huisverbod opgelegd. We hebben tevens de recidive huiselijk geweld onderzocht. Noord-Nederland kende in 2013 32 hardnekkige recidivisten (4 x of meer pleger van huiselijk geweld) en in totaal 85 personen die minimaal 2 keer geregistreerd staan voor huiselijk geweld. Al deze personen hebben overigens ook andere geweldsdelicten gepleegd. We hebben afspraken met betrokken partners, zoals het OM, gemeenten, maatschappelijk werk en andere instellingen of instanties gemaakt om in 2014 te starten met een gezamenlijke aanpak van de top 10.

Overige geweldsdelicten

Zowel landelijk als in Noord-Nederland neemt het aantal straatroven af. In Noord-Nederland is het aantal fors gedaald van 300 in 2009 tot 174 in 2013. Dit is een daling van 42%.

Het ophelderingspercentage overvallen voldoet aan de doelstellingen. De laatste jaren is er een dalende trend in het aantal gepleegde overvallen. Binnen de categorie overvallen laat de woningoverval een stijgende lijn zien. De organisatie en werkwijze voor de aanpak van overvallen is vooral gericht op het onmiddellijk vrijmaken van politiecapaciteit bij de eerste signalering van een overval. Tevens worden de basiseenheden

1.1 Jeugd en veiligheid

	Doel	Jaar 2013
Alle criminele jeugdgroepen aangepakt	alle	Niet meer aanwezig
Overlastcijfer jeugd < 2012 (aantal meldingen)	<8.753	8.011
De kalsbeeknorm, doorlooptijden Jeugd < 30 dagen	80%	Niet meetbaar

1.2 Geweld

	Doel	Jaar 2013
Verdachtenratio geweld	58	67
Ophelderingspercentage overvallen	36%	49%

betrokken bij de informatievoorziening over eventuele daders die niet zelden uit de directe omgeving komen. Burgernet helpt om de mensen in de omgeving alert te maken en het gebruik van (social) media is niet meer weg te denken. Deze aanpak heeft mede gezorgd voor daling van het aantal overvallen en opsporing van de daders.

Het uitgaansgeweld neemt in Noord-Nederland af. Het horecatoezicht in de grotere steden gebeurt veelal met vaste en specifiek getrainde politiemedewerkers. De essentie van de aanpak is om op een (pro) actieve en zichtbare wijze ordeproblemen te voorkomen en snel ingrijpen door eenduidig en professioneel optreden mogelijk te maken. Dat werkt.

1.3 Woninginbraken

	Doel	Jaar 2013
Aantal (incl. poging)	≤ 6.219	6.683
Verdachtenratio	7	11

1.4 Georganiseerde criminaliteit

	Doel	Jaar 2013
Afgepakt financieel vermogen	€ 7,5 mln.	€ 15,5 mln.

DNA-match

Wederom is in Noord-Nederland een levensdelict opgelost door een DNA-match. De verdachte van een moord in 2009 op een bejaarde inwoner van Meppel is in 2013 aangehouden. Hij moest DNA afstaan na mishandeling van een politiemedewerker.

1.3 Woninginbraken

Woninginbraken hebben een enorme impact op de slachtoffers. De aanpak hiervan heeft bij de politie hoge prioriteit. Dit probleem kan alleen aangepakt worden als inwoners, gemeenten, politie, OM en andere partijen samenwerken.

In Noord-Nederland vinden verhoudingsgewijs nog het minst aantal woninginbraken plaats: 0,83 per 100

woningen. In andere eenheden ligt dit risico boven de 1,0 per 100 woningen. Het aantal neemt wel geleidelijk toe, van 6.219 in 2012 naar 6.683 in 2013. De toename van woninginbraken is een landelijk beeld. De stijging wordt toegeschreven aan veelplegers, maar ook aan de toename van het aantal zogenaamde fluide netwerken. Dit zijn groepen samenwerkende verdachten uit zowel andere delen van Nederland als van buiten Nederland, die landelijk opereren.

Getracht wordt woninginbraken te voorkomen door plaatselijk meer te surveilleren, preventieve acties te houden, inbrekers extra in de gaten te houden of door extra energie te steken in het opsporen van daders. Zo neemt de politie deel aan voetjesacties, verstuurt besmettingsbrieven, geeft preventieadviezen en voert op hotspotlocaties gerichte preventieprojecten uit. Veel acties worden georganiseerd vanuit het actieplan "Donkere Dagen Offensief". Om elke woninginbraak niet als aparte casus te behandelen, maar juist de samenhang te vinden alsook voor de efficiëntie en slagkracht, is per district een Woningen Inbraken Team (WIT) samengesteld. Er wordt geïnvesteerd op de verdachten, die vaak gesignaleerd worden buiten hun woonomgeving. Tevens wordt geïnvesteerd op seriematige delicten. De WIT's hebben diverse veelplegers succesvol aangepakt.

Misdaad mag niet lonen. In 2013 is meer dan het dubbele van het gestelde doel gerealiseerd

De actueel actieve veelplegers (toplijst) worden middels een adoptiemodel binnen de basiseenteams bij voortduring "op de huid gezeten". Hiermee wordt getracht hen te ontmoedigen om tot daden over gaan.

Een ander belangrijk hulpmiddel is ANPR (Automatic NumberPlate Recognition). Dit systeem scant met camera's kentekens van voorbijrijdende voertuigen. De gelezen kentekens worden vergeleken met een referentiebestand in een computersysteem. Een referentiebestand is een lijst met kentekens die op naam staan van personen die worden gezocht, boetes open hebben staan of om andere redenen bij de politie bekend zijn. In die zin wordt het inmiddels gebruikt om beweging van criminelen of criminele organisaties in beeld te brengen.

Door de verhoogde inspanning worden verhoudingsgewijs meer verdachten aangehouden. Ondanks de toename van het aantal woninginbraken is dan ook de verdachtenratio verbeterd: van 7,3 in 2011 naar 10,9 in 2013. Met 12% heeft Noord-Nederland een relatief hoog ophelderingspercentage (landelijk 9,2%).

In het algemeen kan worden gesteld, dat de behaalde resultaten van repressie en vervolging landelijk bovengemiddeld zijn. Ondanks dat met ketenpartners al veel is geïnvesteerd in genoemde preventieactiviteiten zijn de effecten nog niet altijd duidelijk merkbaar. Toch moeten we nog meer ons best doen om het aantal woninginbraken in Noord-Nederland te verminderen.

1.4 Georganiseerde criminaliteit

Financiële aanpak van criminelen heeft geleid tot het afpakken van grote sommen geld en goederen met hoge waarde (€ 15,5 mln), meer dan het doel (€ 7,5 mln).

De informatiepositie ten aanzien van Outlaw Motor Gangs is verbeterd. Bekend is welke motorclubs er in Noord-Nederland zijn en welke contacten zij onderling onderhouden. De identiteit van de leden is grotendeels achterhaald. Evenementen van motorclubs worden gemonitord.

Informatie over panden waar hennep wordt geteeld wordt zo snel mogelijk gedeeld met de betreffende burge-

meester, zodat deze gepaste bestuurlijke maatregelen (bijv. in de vorm van tijdelijke sluiting) kan treffen. 675 plantages zijn geruimd, 407 verdachten aangehouden en meerdere panden zijn gesloten. Daarbij zijn geld en goederen in beslag genomen.

De samenwerking op het gebied van mensenhandel tussen politie en gemeenten heeft geresulteerd in diverse rapportages ten behoeve van het bestuur om te komen tot bestuurlijke maatregelen. Onder meer zijn onderzoeken gestart naar misbruik van kwetsbare jeugdige meisjes. Het betreffen kinderen die in een tehuis waren geplaatst of die onttrokken waren aan het (ouderlijk) gezag en vervolgens in misbruiksituaties terecht kwamen. Soortgelijke situaties zijn aangetroffen bij 'lover-boy-zaken' en bij de grooming-zaak 'Saturnus'.

In 2013 is besloten dat het bestuurlijke toezicht op de prostitutiebranche een taak van de gemeenten wordt. 2014 geldt als een overgangsjaar waarin de werkzaamheden worden overgedragen.

Landelijke prioriteiten

Landelijke prioriteiten

Een wijkagent staat midden in de maatschappij

2.1 High impact crimes (HIC)

In de tabel worden de aantallen en ratio's getoond.

2.2 Aanpak criminele jeugdgroepen

Het gebied Noord-Nederland kent geen hardnekkige, criminele jeugdgroepen meer. Wel zijn er hinderlijke jeugdgroepen en overlastgevende jeugdgroepen met criminele aspecten.

Het aantal, de omvang en samenstelling van de jeugdgroepen in Noord-Nederland geeft een wisselend beeld. Er zijn geen criminele jeugdgroepen meer aanwezig. In januari 2013 zijn 58 problematische jeugdgroepen geïnventariseerd, in juni 2013 waren het er 53. Dit zijn momentopnames, er kan niet uit worden geconcludeerd dat het aantal problematische groepen afneemt. De onderlinge samenwerking tussen jeugd- en wijkagenten met de gemeenten blijft belangrijk.

2.3 Veiligheid in de buurt

Voor het aanpakken van veiligheidsproblemen in de buurt is het zaak dat gemeenten en politie informatie delen over wat er in de wijken concreet speelt. Dit om samen gericht actie te kunnen ondernemen. De Eenheid Noord-Nederland heeft daartoe in 2013 voor bijna alle gemeenten een Gebiedscan Criminaliteit en Overlast gemaakt.

2.4 Versterking aanpak kinderporno

Voor het verbeteren van de aanpak van kinderporno is conform afspra-

ken in de eenheid Noord-Nederland sinds oktober 2012 een special team opgericht voor de aanpak van en het bestrijden van kinderpornografie en kinderseksuïerisme.

Voor de eenheid zijn hier geen doelstellingen vastgesteld. Kinderporno is landelijk dan wel internationaal een probleem (internet). De speciale teams van de politie-eenheden werken dan ook vaak samen. Een vermeldenswaardige actie van het team is de deelname aan een landelijk brede actie tegen kinderporno waarbij door het team in Noord-Nederland 11 zoekingen zijn uitgevoerd. Hierbij zijn 86 gegevensdragers in beslaggenomen. Het onderzoek is nog in volle gang.

Saturnus

Een onderzoek leidde tot de aanhou-

ding van een man die ervan wordt verdacht ongeveer 300 meisjes uit het hele land via internet te hebben verleid tot het verrichten van seksuele handelingen voor de webcam (grooming). In enkele gevallen kwam het tot fysiek seksueel contact. Een aantal meisjes deed aangifte van grooming en ontucht. Deze zaak kreeg landelijk publiciteit onder de naam Ellikom (later Saturnus), wat geleid heeft tot uitgebreide publicaties over het fenomeen grooming.

Tool

Ook werkt het kinderpornoteam onder meer mee aan ontwikkelingen op het gebied van een tool voor het eenvoudig kunnen detecteren van opslag hardware, het zoeken naar mogelijkheden op juridisch gebied en een landelijke opleiding voor kinderporno en kinderseksuïerisme.

2.1 High impact crimes (HIC)

Delicten met grote impact op slachtoffers

Doel 2013

Jaar 2013

	Doel 2013	Jaar 2013
Aantal HIC misdrijven, verdeeld:	≤16355	16.078
• aantal geweldsmisdrijven	≤ 9.786	9.121
• aantal woninginbraken	≤ 6.219	6.683
• aantal straatroven	≤ 244	174
• aantal overvallen	≤ 103	100
HIC verdachtenratio, verdeeld:	36	44
• geweldsmisdrijven	58	67
• woninginbraken	7	11
• straatroven	35	55
• overvallen	44	108
Ophelderingspercentage overvallen	36%	49%

2.2 Aanpak criminele jeugdgroepen

Doel

Jaar 2013

	Doel	Jaar 2013
Aantal aangepakt	alle	Niet meer aanwezig

2.3 Veiligheid in de buurt

Doel

Jaar 2013

	Doel	Jaar 2013
Alle gemeenten kunnen beschikken over een gebiedsscan	100% in 2015	81%

In 2013 zijn 42 criminele samenwerkingsverbanden aangepakt

2.5 Intensivering aanpak CSV's

De doelstelling van 40 aangepakte criminele samenwerkingsverbanden (CSV's) is met het aantal van 42 gehaald. Het gaat hier vooral om misdrijven op het gebied van drugs, mensenhandel, mensensmokkel, witwassen, ideologisch netwerken,

vuurwapens en explosieven. Het eerder genoemde ANPR-systeem heeft ook hier zijn nut bewezen.

2.6 Verbetering intake & afhandeling

In Noord-Nederland kan de burger aangifte doen volgens de "multichannel aanpak": telefoon, internet, in

persoon aan de balie, op locatie of op afspraak. In 2013 is 221 maal gebruik gemaakt van de telefonische aangifte. Ondanks een actief aanbod door politiemedewerkers kiest de burger toch vaak voor het gemak van het doen van aangifte via internet.

In 2013 is er veel aandacht geweest voor de dienstverlening. Intern op leiderschapsdagen en extern gewoon door burgers "binnen" te halen en daardoor een lerende organisatie te zijn. Op meldingen wordt beter gereageerd en slachtoffers worden op de hoogte gesteld van hun zaak.

Door centraal afspraken te plannen in de aangifteagenda wordt aan burgers de mogelijkheid geboden te kiezen uit mogelijkheden om aangifte doen zoals het hen past.

In 2013 is ook Politie.nl vernieuwd en kunnen burgers daar terecht met een melding, een vraag of een klacht. Het Regionaal Service Centrum (0900-8844) is hiervoor het centrale punt. Van daaruit worden zaken voor verdere afhandeling doorgemaild naar het juiste adres binnen de organisatie.

2.7 Vermindering administratieve lasten

In 2013 startte ZSM (Zo Snel, Slim, Selectief, Simpel, Samen en Samenlevingsgericht Mogelijk). Een werkwijze met als doel om eenvoudige strafzaken zoals vernieling en winkeldiefstal 'sneller, simpeler en slimmer' af te doen. Zo weten slachtoffers, verdachten en de samenleving sneller waar ze aan toe zijn. Ook wordt ingezet op de slachtoffervergoeding tussen dader en slachtoffer. Gemiddeld weet een verdachte binnen 7 dagen wat de afdoening is.

2.5 Intensivering aanpak CSV's

	Doel	Jaar 2013
Aantal aangepakte CSV's	40	42

2.6 Verbetering intake & afhandeling

	Doel	Jaar 2013
Aangifte mogelijk via telefoon, internet, in persoon aan balie, op locatie, of op afspraak	Alle	100%
Reactietijd prio 1	80% < 15 min	78%
Reactietijd prio 2	80% < 30 min	72%
Reactietijd landelijke telefoon-nummer politie 0900-8844	80% < 20 sec	87%
Reactietijd alarmnummer 112	90% < 10 sec	nb
Terugmelden aangevers woning-inbraken binnen 14 dagen	100%	100%

2.7 Vermindering administratieve lasten

	Doel	Jaar 2013
Vermindering administratieve lasten.	25% minder	Niet goed meetbaar
Uren komen beschikbaar voor primaire politietaken		

Er wordt gewerkt aan het verbeteren van de reactietijd in Noord-Nederland. Een speciale werkgroep is in 2013 gestart met het formuleren van verbeterpunten op dit thema. In Noord-Nederland wordt structureel meer dan 80% van de binnenkomende gesprekken op 0900-8844 binnen 20 seconden aangenomen. Dit geldt tevens voor het nummer 114, redt een dier.

Het afgelopen jaar is actief gestart met het terugmelden aan aangevers van woninginbraken binnen 14 dagen door een ter zake kundige politiemedewerker. Uit landelijk onderzoek, alsook uit een meting in Noord-Nederland blijkt dat dit fundamenteel het vertrouwen van de burger in de politie verbetert.

Dat terugmelden kan leiden tot goede effecten illustreert het volgende voorbeeld. Een teruggebelde aangever van een HIC-feit gaf spontaan informatie over verdachte omstandigheden in zijn omgeving. Dit leverde een succesvol onderzoek op naar diefstal en heling van brandstof. Om de dienstverlening en de interactie tussen politie en burgers nog meer te verbeteren is in september 2013 de "maand van de aangever" georganiseerd. Deze thema-maand eindigde met de "dag van de aangever". In een groot aantal teams zijn slachtoffers van woninginbraken uitgenodigd om met de politie ervaringen te delen over de hele gang van zaken. Dat leverde waardevolle verbeterpunten op.

Openbaar Ministerie (OM), Politie, Reclassering Nederland, Verslavingszorg Noord-Nederland, het Leger des Heils en Slachtofferhulp Nederland werken bij ZSM samen aan de versnelde afdoening van strafzaken.

Bij jeugdige verdachten sluit de Raad voor de Kinderbescherming aan.

Dat deze samenwerking snel en effectief, maar juist ook betekenisvol is, blijkt uit het verhaal van een

winkeldievegge die aangehouden wordt en een ZSM behandeling krijgt. Ze blijkt verslaafd te zijn. Na ontvangen informatie van alle ketenpartners, beslist de Officier tot een voorwaardelijk sepot. Maar wel

In Noord-Nederland doen 58 van de 62 gemeenten mee aan Burgernet

met de voorwaarde dat zij zich binnen 3 dagen meldt voor behandeling bij de verslavingszorg. Daar waar zij eerder de stap naar de verslavingszorg niet wist te maken, kan nu door de samenwerking via ZSM de winkeldievegge daadwerkelijk geholpen worden.

Dat ZSM succesvol gestart is, is te zien aan de ruim 17.000 zaken die via ZSM zijn afgehandeld.

2.8 Verbetering heterdaad

De heterdaadkracht was in 2013 10%. Dit is de verhouding tussen het aantal bij heterdaad aangehouden verdachten en het aantal misdrijven. De politie blijft onverminderd de focus houden op het vergroten van de heterdaadkracht. Dit houdt onder meer in dat vanaf de eerste melding de aandacht gericht is op het adequaat inzetten van politiemensen en waar het kan het betrekken van burgers.

Burgernet is hierbij het middel om burgers bij heterdaadacties te betrekken. In 2013 is flink geïnvesteerd op de extra deelname van gemeenten in Noord Nederland. Door gesprekken en de inzet van ambassadeurs doen inmiddels bijna alle gemeenten mee (58 van de 62). Een nieuwe ontwikkeling van Burgernet is, dat dit systeem ook wordt ingeschakeld om burgers alerter te maken voor veiligheidsmaatregelen als dat nodig is, bijvoorbeeld in periodes of op plaatsen waar de

inbraakkansen groter zijn. Daarmee krijgen burgers informatie om mee te werken aan verbetering van hun persoonlijke veiligheid, dan wel de eigen woonomgeving.

Het aantal opgestarte burgernetacties (heterdaad) in Noord-Nederland bedroeg 955 (gemiddeld 80 per maand, landelijk 400). Hiervan zijn 111 acties geslaagd. Hiervoor zijn 711 telefonische reacties binnengekomen. Het gemiddelde succespercentage was 11%. Landelijk ligt dit op 9%. Het aantal deelnemers is ruim 146.000.

Het nieuw opgezette real-time intelligence center (RTIC) van de Meldkamer Noord Nederland draagt bij aan het vergroten van de heterdaadkracht. RTIC-medewerkers combineren bestaande informatie uit de politiestructuren (bewoners, eerdere aanhoudingen, meldingen, vuurwapenbezit, etc.), zodat er een zo duidelijk mogelijk beeld is van de situatie. Hierdoor kan er sneller en beter gereageerd worden op heterdaad- en prioriteitsmeldingen. Politiedeskmedewerkers zijn scherp op het inzetten van burgernet.

In 2013 lag de focus intern op het proactief en preventief vermogen van de politie. Extern lag de focus op preventie en het vergroten van de meldingsbereidheid van de burgers. Er is door middel van het opleiden van ambassadeurs en het bezoeken van werkoverleggen op de

basisteams aandacht gevraagd voor heterdaadkracht en Burgernet.

De uitrol van de nieuwe toepassing Burgernetmail is gestart. Politie-medewerkers kunnen hiermee burgernetacties opstarten, die kunnen worden uitgelegd als digitale buurtonderzoeken.

In 2013 is een groot aantal preventieve mededelingen via Burgernet verzonden om inwoners te attenderen op bijvoorbeeld een woninginbraakgolf of een witte voetjesactie. In deze "nieuwsbrief" werden preventietips gegeven. Gesteld kan worden dat het aantal opgestarte Burgernetacties fors toeneemt.

Jaarverslag 2013

Regionaal Beleidsplan

Veiligheid

2013-2014

Noord-Nederland

VOORWOORD

Voor u ligt het eerste jaarverslag van het Regionaal Beleidsplan Noord-Nederland 2013-2014. Er wordt kort verslag gedaan van de uitvoering die gemeenten en politie in 2013 hebben gegeven aan de vier beleidsprioriteiten uit het Regionaal Beleidsplan. Verder wordt de cijfermatige stand van zaken per eind 2013 gepresenteerd. De vier prioriteiten worden per hoofdstuk beschreven.

Van de 62 gemeenten hebben 42 gemeenten gereageerd op het verzoek om input te leveren voor dit jaarverslag aan de hand van een vragenlijst. De politie heeft de cijfers geleverd en ook tekstuele aanvullingen gedaan. Voor alle genoemde politiecijfers geldt een voorbehoud; pas op 10 februari 2014 zullen de jaarcijfers van de politie landelijk worden vastgesteld.

Dit jaarverslag is samengesteld door de werkgroep Monitoring bestaande uit:

Ella Dam (gemeente Hoogeveen)

Rija Blaauw (gemeente Groningen)

Peter Jack Hiddema (gemeente Slochteren)

Gerdien Tiesinga (gemeente Dongeradeel)

Petra Brand en Ger Heegen (politie Noord-Nederland)

Inhoudsopgave

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING	4
2. JEUGD EN VEILIGHEID.....	5
3. GEWELD	7
4. WONINGINBRAKEN	9
5. GEORGANISEERDE CRIMINALITEIT	11
6. LOKALE CONTEXTGEDREVEN VEILIGHEIDSAANPAK	13
BIJLAGE	15

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING

In het kader van de prioriteit “Jeugd en veiligheid” is er extra aandacht is geweest voor de aanpak van jeugdgroepen; zowel groepsgerichte aanpak als individueel gerichte aanpak. Dat heeft tot resultaat gehad dat er op dit moment in Noord- Nederland geen criminele jeugdgroepen meer zijn.

Het aantal geweldsmisdrijven in Noord-Nederland is afgenomen van 9.786 in 2012 naar 9.108 in 2013. Binnen de categorie geweldsmisdrijven is het aantal gevallen van huiselijk geweld helaas wel toegenomen.

Om het aantal woninginbraken terug te dringen werd in diverse gemeenten gewerkt met zgn. besmettingsbrieven, werd door gemeenten en politie voorlichting aan bewoners gegeven en werd Burgernet ingezet. Ondanks die maatregelen is het aantal woninginbraken in 2013 gestegen naar 6.673 (2012: 6.216).

In de aanpak van de georganiseerde criminaliteit ging de meeste aandacht uit naar de aanpak van illegale hennepsteelt. Er zijn tientallen hennepplantages ontmanteld en in diverse gemeenten heeft de burgemeester panden waarin plantages zijn aangetroffen (tijdelijk) gesloten.

De reactietijden op de prio-1 en prio-2 meldingen blijven achter bij de gestelde doelen. Er is inmiddels een onderzoek gestart om te bezien welke maatregelen nodig zijn om de reactietijden te verbeteren.

2. JEUGD EN VEILIGHEID

Ambitie

De partners zorgen voor een veilige leefomgeving, stellen grenzen en voorkomen dat jeugdigen een criminele carrière starten. De inzet is er op gericht om overlast en criminaliteit door problematische jeugdgroepen aan te pakken en individuele jongeren en te verminderen. Alle criminele jeugdgroepen (conform de shortlistmethode) worden aangepakt. De gezamenlijke aanpak in Noord- Nederland blijkt effectief door een afname van de overlastcijfers in 2014 in vergelijking met voorgaande jaren.

Jeugd en veiligheid	Doel	Jaar 2013
Alle criminele jeugdgroepen aangepakt	alle	Niet meer aanwezig
Overlastcijfer jeugd < 2012 (aantal meldingen)	<8.753	8.011
De Kalsbeeknorm, doorlooptijden Jeugd < 30 dagen	80%	Verwerking zaken binnen ZSM

Stand van zaken eind 2013 bij gemeenten in Noord Nederland

De overlast door jeugd is sterk gedaald (zie tabel 1). De gezamenlijke aanpak van politie en gemeenten in hun directe contacten en nauwe samenwerking is succesvol.

In veruit de meeste gemeenten zijn er geen hinderlijke, overlastgevende of criminele jeugdgroepen meer aanwezig. In een klein aantal gemeenten voldoen de jeugdgroepen aan de omschrijving 'hinderlijk' of overlastgevend . En geen enkele gemeente heeft te maken met een criminele jeugdgroep. Gemeenten met jeugdgroepen hebben deze meestal standaard op de agenda staan van het driehoeksoverleg, ook wanneer de groepen naar verloop van tijd uit elkaar zijn gevallen. Bij de ene gemeente gaat het om tientallen jongeren en bij een andere kleinere gemeente om 1 of 2 probleemjongeren per jaar.

Extra aandacht jeugdgroepen

In 2013 waren er twee jeugdgroepen die extra aandacht vroegen: één in Assen en één in Harlingen. In de inventarisatie van december 2013 bleek de criminele jeugdgroep in Harlingen niet meer te bestaan. Het onderstaande persbericht geeft mooi weer hoe er samengewerkt is.

"De Harlinger aanpak is volgens minister Opstelten een goed voorbeeld van een methode die voorkomt dat jeugd in de criminaliteit terecht komt. Dat constateerde hij tijdens een werkbezoek aan de gemeente Harlingen. De kern van de aanpak in Harlingen is contact blijven zoeken met de jongeren en zo nodig met de ouders. Dit gebeurt vanaf het eerste moment dat jongeren voor overlast zorgen. Wanneer nodig, ontvangen de jongeren en hun ouders een brief van burgemeester Sluiter. Het alternatief is dat ze bij de burgemeester op gesprek moeten. In de aanpak werken verschillende belangrijke partijen samen, waaronder het Centrum voor Jeugd en Gezin, de jongerenwerker, de gemeente, de scholen en buurtagenten. De relatie die wordt gelegd tussen zorg – onderwijs én overlast is van groot belang en blijkt te werken. Daarnaast blijkt het ook van groot belang de nazorg goed te organiseren. Wanneer jongeren na een gevangenisstraf terugkeren naar Harlingen worden zij wederom bezocht door politie en eventueel uitgenodigd voor een gesprek met de burgemeester. Op deze manier wordt zoveel mogelijk voorkomen dat jongeren wederom het criminele circuit in rollen." (Bron: www.CCV.nl, 7 nov 2013)

De criminele jeugdgroep uit Assen is afgeschaald naar overlastgevend. De projectgroep, onder leiding van de gemeente Assen, maakt concrete afspraken. Het driehoeksoverleg ondersteunt de afgesproken lijn en is hierover actief in gesprek. Ten aanzien van deze groep werkt de politie met een integraal plan van aanpak om de overlast in te perken en beheersbaar te houden. De politie heeft een aantal aanhoudingen verricht, heeft ondersteuning gezocht bij een expertgroep diversiteit in Drachten en heeft een namenlijst bij ZSM neergelegd (waardoor aangehouden leden van de jeugdgroep niet in aanmerking komen voor een ZSM-afhandeling). In het kader van integrale samenwerking hebben jongerenwerkers evenals de wijkagent gesprekken gehad met de jongeren van de groep en hun ouders over de overlast die ze veroorzaken. Tevens is ze verteld dat wanneer er overlastmeldingen komen, de politie repressief optreedt. Het probleem met de bedoelde groep bestaat langer. De groep bestaat uit een harde kern van minderjarigen die overlast geven. Daaromheen hangt een grotere groep met ook meerderjarigen (ook broers, neven en vaders van de harde kern).

Individuele aanpak

Vrijwel alle gemeenten hebben een individuele aanpak voor problematische jongeren; dit heet bij de ene gemeente JOS (Jongeren op straat-methodiek) en bij de andere gemeente het Netwerk-Jeugd. Ook zijn er veel gemeenten die het casusoverleg bij het Veiligheidshuis hebben belegd. In het Veiligheidshuis werken de medewerkers van de betrokken partijen goed samen.

De in Groningen ontwikkelde leidraad voor de aanpak van jeugdgroepen wordt inmiddels in Noord-Nederland uitgedragen en gebruikt.

De meeste gemeenten zijn niet actief bezig om schade te verhalen op jongeren; of het was niet aan de orde of dit wordt via Halt of via justitie (in het strafproces) meegenomen. Wel geven de meeste gemeenten aan aangifte te doen bij schade aan gemeentelijke eigendommen.

3. GEWELD

Ambitie

Geweld accepteren we niet. We willen de komende jaren een daling realiseren van het aantal geweldsdelicten, waaronder straatroven, overvallen, huiselijk geweld en uitgaansgeweld en geweld tegen hulpverleners.

High impact crimes (HIC)	Doel	Jaar 2013
Delicten met grote impact op slachtoffers		
Aantal HIC misdrijven, verdeeld:	≤16.364	16.054
- aantal geweldmisdrijven	≤ 9.780	9.108
- aantal woninginbraken	≤ 6.216	6.673
- aantal straatroven	≤ 244	176
- aantal overvallen	≤ 103	97
HIC verdachtenratio, verdeeld:	36	44
- geweldsmisdrijven	58	67
- woninginbraken	7	11
- straatroven	35	53
- overvallen	44	111
Ophelderingspercentage overvallen	36%	53%

Stand van zaken bij gemeenten in Noord Nederland

De start van het project Veilige Publieke Taak in Noord Nederland is in de meeste gemeenten goed ontvangen en er wordt al volop aandacht aan besteed, zowel binnen de eigen organisatie als de adviesrol richting werkgevers in de gemeente met een publieke taak.

Een klein aantal gemeenten heeft echter nog geen tijd gehad om actief met het VPT-project aan de slag te gaan en zegt dit in 2014 te gaan doen. Ook de handreiking voor de jaarwisseling is positief ontvangen door gemeenten.

Huiselijk geweld

Met betrekking tot huiselijk geweld zijn een aantal Friese gemeenten overgestapt op het systeem van Khonraad; de Drentse gemeenten werken hier al twee jaren mee. Groningen gaat nu over. Dit heeft grote voordelen voor het werkproces; zo kunnen processtappen niet worden vergeten of overgeslagen en kunnen vormfouten worden voorkomen. Er wordt dan gewerkt met één centraal dossier en één uniforme werkwijze. Het steunpunt huiselijk geweld en/of Fier Fryslân coördineren de aanpak van huiselijk geweld waaronder de hulpverlening ten tijde van een huisverbod. Hier wordt ook de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling toegepast.

In de eenheid Noord Nederland is een lijst samengesteld met recidivisten van huiselijk geweld. Gemeenten, OM en politie zijn voor een aantal personen op deze lijst via een (persoonsgerichte) aanpak overgegaan tot effectieve interventies.

Veilig Uitgaan

In het kader van Veilig Uitgaan wordt in gemeenten met een concentratie van horeca nauw samengewerkt met politie en de horecabranche onder de paraplu van de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan of een convenant Veilig Uitgaan. Speerpunten in deze convenanten zijn vaak het voorkomen van uitgaansgeweld door een pakket van maatregelen zoals cameratoezicht, gebiedsontzeggingen, inzet OOT-teams, toepassing handhavingsprotocol, enz. en politie-inzet bij evenementen.

In de grotere steden wordt veelal gewerkt met vaste politiemedewerkers voor het preventief toezicht en handhaving in de horeca. Een deel daarvan wordt specifiek getraind. De essentie van de aanpak is om op een (pro)actieve en zichtbare wijze ordeproblemen te voorkomen en snel in te grijpen door éénduidig en professioneel optreden.

Trends

Het aantal geweldsdelicten in Noord-Nederland is, met uitzondering van huiselijk geweld, gedaald; in 2013 waren dit 9.108 tegen 9.786 in 2012. Ook het aantal straatroven is afgenomen, zowel landelijk als in Noord-Nederland. In Noord Nederland is het aantal gedaald van 300 in 2009 tot 176 in 2013. Dit is een daling van 41%.

Het ophelderingspercentage overvallen voldoet aan de doelstellingen. De laatste jaren is er een dalende trend in het aantal gepleegde overvallen. Binnen de categorie overvallen laat de woningoverval een stijgende lijn zien.

Heterdaadkracht

De heterdaadkracht bedraagt dit jaar 10%. Dit is de verhouding tussen het aantal bij heterdaad aangehouden verdachten en het aantal misdrijven. De politie blijft echter onverminderd de focus houden op het vergroten van de heterdaadkracht. Dit houdt onder meer in dat vanaf de eerste melding de aandacht gericht is op het adequaat inzetten van politiemensen en waar het kan het betrekken van burgers. Burgernet is hierbij het middel om burgers bij heterdaadacties te betrekken.

Het aantal burgernetacties bedraagt dit jaar 889. Hiervan zijn 105 acties geslaagd. Hierbij zijn 662 telefonische reacties binnengekomen. Het gemiddelde succespercentage is 13%. Landelijk ligt dit op 9%. In Noord-Nederland namen in 2013 56 van de 62 gemeenten deel. Het aantal deelnemers is 142.000.

Een mooi voorbeeld is de aanhouding van een schennispleger dankzij Burgernet. Politie reageerde "op een melding dat een man zijn geslachtsdeel liet zien aan het winkelende publiek op de Peyserhof in Emmen. Op grond van een signalement en met behulp van een alerte getuige, die gealarmeerd was via Burgernet, werd de verdachte aangetroffen en ingerekend. De man mocht na het afleggen van een verklaring huiswaarts. Hij bekende zich schuldig te hebben gemaakt aan schennispleging" (Bron: Intranet Politie Noord Nederland, 20 juni 2013) .

DNA-match

Wederom is in Noord Nederland een levensdelict opgelost door een DNA-match. De verdachte van de moord in 2009 op een bejaarde inwonster in Meppel is in 2013 aangehouden. Hij moest DNA afstaan na mishandeling van een politiemedewerker.

4. WONINGINBRAKEN

Ambitie

De inzet is er op gericht om via zowel preventieve als repressieve acties een vermindering van woninginbraken te realiseren. Gemeenten die de aanpak van woninginbraken hebben geprioriteerd, stellen samen met (lokale) partners prestatieafspraken op ter bestrijding van woninginbraken.

Woninginbraken	Doel	Jaar 2013
Aantal (incl. poging)	≤ 6.216	6.673
Verdachtenratio	7	11

Regionale aanpak

Woninginbraken hebben een enorme impact op de slachtoffers. De aanpak hiervan heeft bij de politie topprioriteit. Dit probleem kan alleen aangepakt worden als inwoners, gemeenten, politie, OM en andere partijen samenwerken. Door plaatselijk meer te surveilleren, preventieve acties te houden, inbrekers extra in de gaten te houden of door extra energie te steken in het opsporen van daders. Zo neemt politie deel aan voetjesacties, verstuurt besmettingsbrief, geeft preventieadviezen en voert op hotspot-locaties gerichte preventieprojecten uit. Veel acties worden georganiseerd vanuit het actieplan "Donkere Dagen Offensief". In de gemeenten waar de aanpak van woninginbraken geprioriteerd is, is in samenspraak met politie en OM een pakket van maatregelen ontwikkeld om de strijd aan te gaan met woninginbraken. Hierin is onderscheid gemaakt in hotspots, persoongerichte aanpak, repressie en heterdaadkracht/burgerparticipatie. Daarnaast was in de periode van 1 oktober tot 1 maart extra aandacht voor woninginbraken (de donkere dagen), omdat dan relatief meer woninginbraken (en overvallen en straatroven) plaatsvinden.

Hotspots

Op basis van de beschikbare politie informatie zijn gebiedsscans gemaakt, waaruit zogenaamde hot spots naar voren kwamen. In die gebieden werd een uitgebreide probleemanalyse gemaakt. Bij het maken van de probleemanalyse en een plan van aanpak is de buurt betrokken: bewoners, ondernemers en lokale organisaties en instellingen. Per team vond nadere analyse plaats van de betreffende hotspots. Op basis van deze analyse zijn interventies bepaald en daarop activiteiten voorbereid en uitgevoerd. Het plan van aanpak is toegesneden op de prioriteiten die in de buurt worden gesteld en houdt rekening met de mogelijke inzet van alle belanghebbenden. Om elke woninginbraak niet als aparte casus te behandelen, maar juist de samenhang te vinden alsook voor de efficiency en slagkracht is per district een Woningen Inbraken Team (WIT) samengesteld. De WIT's hanteren een dadergerichte aanpak. Tevens wordt geïnvesteerd op de verdachten, die veel gesignaleerd worden buiten hun woonomgeving. De WIT's geleiden de laatstgenoemde categorie met regelmaat met succes voor de Rechter-Commissaris. Tevens wordt geïnvesteerd op seriematige delicten en eventueel mededaderschap. De WIT's hebben diverse veelplegers succesvol aangepakt. De actueel actieve veelplegers (toplijst) worden middels een adoptiemodel binnen de basiseenheden bij voortdurende "op de huid gezeten". Hiermee wordt gepoogd hen te ontmoedigen om tot daden over gaan.

Persoon Gerichte Aanpak

Het terugdringen van recidive en het beperken van nieuwe aanwas van (potentiële) daders die in staat zijn dit soort delicten zoals woninginbraken te plegen, vraagt om een continue daadkrachtige en

persoonsgerichte aanpak. Die aanpak moet dus gericht zijn op repressie, alsook op tegenhouden en recidivebeperking (preventie). Op basis van onderzoek zijn de personen in Noord Nederland bekend waarvan we weten dat de kans op recidive erg hoog is. Er is op landelijk niveau een instrument ontwikkeld die HIC plegers zichtbaar maakt waarvan de kans dat ze opnieuw feiten zullen plegen erg hoog is. Binnen de pilot in Drenthe zijn in het Veiligheidshuis de eerste stappen gezet om daarmee, samen met partners, te interveniëren en is men gekomen tot een netto lijst van 30 actieve personen.

Repressie

Oplossingpercentages zijn in Nederland laag. Uitrechercheren van zaken en het versterken van de analyse versterkt de mogelijkheden. Kwaliteit van aangifte waaronder ook het onderzoek terplaatse en het goed benutten van opsporingskansen biedt mogelijkheden om meer zaken op te lossen. Een goed beeld van wat er in de regio gebeurt, zicht houden op het werk en professioneel handelen, vormt daarin de basis die nader uitgewerkt wordt. Ieder district in de regio heeft een WIT (Woninginbrakenteam).

Heterdaadkracht/burgerparticipatie

De politie heeft ingezet op het versterken van de heterdaadkracht door het verhogen van het aantal aanhoudingen op heterdaad. Dit is belangrijk om meerdere redenen. Ten eerste omdat het direct bijdraagt aan het verhogen van de pakkans. Ten tweede omdat bij een heterdaad aanhouding sprake is van duidelijke bewijslast, waardoor de veroordelingskans toeneemt. Ten derde omdat een aanhouding op heterdaad een doelmatiger inzet van politiecapaciteit is ten opzichte van opsporing achteraf. En ten vierde omdat het samenspel tussen politie en burger bij directe opsporing bij kan dragen aan het versterken van het vertrouwen van burgers in de politie. De inzet van Burgernet heeft hierin diverse malen haar meerwaarde aangetoond.

Stand van zaken bij gemeenten in Noord Nederland

Met betrekking tot de aanpak van woninginbraken zijn diverse gemeenten actief geweest met bewonersbijeenkomsten in buurten waar inbraken onrust gaven; witte voetenacties samen met politie en justitie, de verspreiding van besmettingsbrieven in de straat waar is ingebroken en heeft de politie Burgernet ingezet bij meldingen waarbij de vermoedelijke daders nog in de omgeving van de woning of bedrijfspand zouden zijn. Ook besteden gemeenten aandacht aan preventietips in de gemeentelijke huis-aan-huiskrant. De piek in de samenwerking met politie en justitie was in het najaar in het kader van het donkere dagenoffensief. Een enkele gemeente heeft niets ondernomen; in die gemeenten was het inbraakcijfer laag en/of was er onvoldoende capaciteit beschikbaar om de taak op te pakken.

5. GEORGANISEERDE CRIMINALITEIT

Ambitie

We zullen in Noord-Nederland een uitermate ongunstig klimaat creëren voor het bedrijven van criminele activiteiten. Om deze ambitie te verwezenlijken richt de gezamenlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit zich op drie pijlers:

1. Prioriteit op tegengaan van onderdrukking, uitbuiting en gevaarlijke situaties; mensenhandel, vastgoed, witwassen, zware milieucriminaliteit en hennepsteelt;
2. Persoonsgericht aanpakken van de zware beroepscriminelen vanuit het uitgangspunt van integrale en financiële aanpak (bestuurlijk en strafrechtelijk).
3. De driehoek zal gericht inzoomen op vormen van georganiseerde criminaliteit, zoals specifieke winkelstraten, bedrijventerreinen (handhavingknelpunten) of fenomenen als vechtgala's, motorclubs, growshops of vastgoed.

Georganiseerde criminaliteit	Doel	Jaar 2013
Aantal aangepakte CSV's	40	42
Afgepakt vermogen	€ 7,5 miljoen	€ 15,5 miljoen

Stand van zaken bij gemeenten in Noord-Nederland

25 gemeenten geven aan dat er in 2013 in hun gemeente zaken op het terrein van de georganiseerde criminaliteit aan de orde zijn geweest. In het merendeel van de gevallen ging het daarbij om illegale hennepsteelt. In 15 gemeenten betrof het, naast de hennepsteelt, ook zaken als (vermoedens van) mensenhandel, 1% MC of witwassen/vastgoedfraude. Hennepkwekerijen vormden echter het merendeel van de zaken; vooral in de grotere gemeenten worden soms jaarlijks tientallen hennepkwekerijen opgerold en ontmanteld. Bestuursrechtelijk wordt daar vaak op gereageerd met een tijdelijke sluiting van de betrokken woning of bedrijfspand door de burgemeester. 17 gemeenten hebben bij de aanpak van de georganiseerde criminaliteit een beroep gedaan op ondersteuning door het RIEC. Verder wordt in een enkel geval samengewerkt met de Belastingdienst.

In het kader van de ketenaanpak van mensenhandel beschikken de provincies Groningen en Fryslân over een ketenregisseur mensenhandel. Signalen van mensenhandel kunnen door alle gemeenten, hulpverleningsinstellingen, belastingdienst, enz. aan deze regisseurs gemeld worden. Deze maakt afspraken over de te nemen interventies door de ketenpartners. Onlangs (januari 2014) is ook in de provincie Drenthe een ketenregisseur mensenhandel aangesteld.

Criminele Samenwerkings Verbanden

Door de politie zijn 42 criminele samenwerkingsverbanden aangepakt. Het gaat hier met name om misdrijven op het gebied van drugs, mensenhandel, mensensmokkel, witwassen, ideologisch netwerken, vuurwapens en explosieven.

Afpakken

Financiële aanpak van criminelen heeft geleid tot het afpakken van grote sommen geld en goederen met hoge waarde (€ 15,5 mln.), meer dan begroot (€ 7,5 mln.).

Outlaw motorgangs (OMG)

De informatiepositie ten aanzien van OMG is verbeterd. Bekend is welke motorclubs er in het Noorden zijn en welke contacten zij onderling onderhouden. De identiteit van de leden is grotendeels achterhaald. Evenementen van motorclubs worden gemonitord.

Hennep

Informatie over panden waar hennep wordt geteeld wordt door de politie zo snel mogelijk gedeeld met de betreffende burgemeester, zodat deze gepaste bestuurlijke maatregelen (bijv. in de vorm van tijdelijke sluiting) kan treffen. 675 plantages zijn geruimd, 407 verdachten aangehouden en meerdere panden zijn gesloten. Daarbij zijn geld en goederen in beslag genomen. Bovendien is samengewerkt met de landmacht, gemeenten en OM.

Mensenhandel

De samenwerking tussen politie en gemeenten heeft geresulteerd in diverse rapportages ten behoeve van de bestuurlijke handhaving. Onder meer zijn onderzoeken gestart naar misbruik van kwetsbare jeugdige meisjes. Het betreffen kinderen die in een tehuis waren geplaatst, die onttrokken werden aan het (ouderlijk) gezag en vervolgens in misbruiksituaties terecht kwamen. De onderzoeken startten na meldingen vermissingen, waarbij later bleek dat deze kinderen het slachtoffer zijn geworden van zedendelicten c.q. mensenhandel. Soortgelijke situaties zijn aangetroffen bij 'loverboy-zaken'.

6. LOKALE CONTEXTGEDREVEN VEILIGHEIDSAANPAK

Veiligheid in de buurt	Doel	Jaar 2013
Alle gemeenten kunnen beschikken over een gebiedsscan	100% in 2015	81%

De sociale cohesie in Noord Nederland is naar verhouding hoog (bron: Veiligheidsmonitor 2012). Dat betekent dat de buurtbewoners elkaar kennen en op elkaar letten. De slachtofferkans en sociale overlast zijn laag, net als het aantal mensen dat zich onveilig voelt. De inwoners van Noord-Nederland geven een hoog cijfer voor de veiligheid in de eigen buurt – hoger dan gemiddeld in Nederland. Zij zijn gemiddeld meer tevreden over het functioneren en de beschikbaarheid van politie in de buurt dan gemiddeld. Zij hebben vertrouwen in de politie.

Een groot deel van deze resultaten komt voor rekening van de wijkagenten. Zij zijn immers degenen die contact hebben met hun buurtbewoners en ingrijpen bij situaties die deze inwoners na aan het hart liggen. Denk hierbij aan: overlast, verloedering, criminaliteit. Uit de Veiligheidsmonitor blijkt dat wijkagenten gemiddeld meer tevreden zijn over de interactie en communicatie met burgers dan in de rest van Nederland.

Meer publiek vertrouwen

Verbetering intake & afhandeling	Doel	Jaar 2013
Multi channel aangifte mogelijk via telefoon, internet, in persoon aan balie, op locatie, of op afspraak	Alle	100%
Reactietijd prio 1	85% < 15 min	78%
Reactietijd prio 2	85% < 30 min	72%
Reactietijd landelijke telefoonnummer politie 0900-8844	80% < 20 sec	87%
Reactietijd alarmnummer 112	90% < 10 sec	nb
Terugmelden op aangevers woninginbraken binnen 14 dagen	100%	100%

Multi channel aangifte

In Noord Nederland kan de burger aangifte doen volgens de "multichannel aanpak": telefoon, internet, in persoon aan de balie, op locatie of op afspraak. In 2013 is 221 maal gebruik gemaakt van de telefonische aangifte. Ondanks een actief aanbod door de medewerkers van het Noordelijk Politie Service Centrum (NPSC) kiest de burger toch vaak voor het doen van aangifte via internet.

Reactietijden prio 1 en 2

Er is een rapport in voorbereiding over de reactietijden in Noord-Nederland. Resultaten uit dit rapport worden meegenomen in de verdere verbetering van de reactietijden. In Noord Nederland wordt structureel meer dan 80% van de binnenkomende gesprekken op 0900-8844 binnen 20 seconden aangenomen.

Heterdaadkracht

Het real-time intelligence center (RTIC) draagt bij aan het vergroten van de heterdaadkracht. RTIC-medewerkers combineren bestaande informatie uit de politiesystemen (bewoners, eerdere

aanhoudingen, meldingen, vuurwapenbezit, etc.), zodat er een zo duidelijk mogelijk beeld is van de situatie. Hierdoor kan er sneller en beter gereageerd worden op heterdaad/prio-1 meldingen.

Terugmelden op aangevers woninginbraken binnen 14 dagen

Alle aangevers van woninginbraken zijn binnen 14 dagen teruggemeld. Dat terugmelden kan leiden tot goede effecten illustreert het volgende voorbeeld. Een teruggebelde aangever van een HIC-feit gaf spontaan informatie over verdachte transacties in zijn omgeving. Een succesvol onderzoek naar diefstal en heling van brandstof volgde.

Doorlooptijd

In 2013 is een nieuwe werkwijze ingevoerd: ZSM, dat staat voor zo slim, snel samen en simpel mogelijk. Bij deze werkwijze krijgen verdachten van veelvoorkomende misdrijven binnen een week een passende straf opgelegd, zonder tussenkomst van een rechter. Vanuit het hoofdkantoor van politie in Groningen zorgt de zogenaamde ZSM-tafel, waaraan alle ketenpartners zijn vertegenwoordigd, voor een snellere en effectievere afdoening van strafzaken. Met deze werkwijze is de doorlooptijd flink verkort, ondanks dat de "Kalsbeeknorm" (de doorlooptijd jeugdzaken tussen datum van het eerste verhoor van de verdachte en de ontvangst van het proces-verbaal bij het OM) momenteel niet kan worden vastgesteld,

Naast dat de ZSM werkwijze de doorlooptijd sterk verkort is de straf ook betekenisvol, zo toont een voorbeeld aan. Een winkeldieftegge wordt aangedragen bij ZSM. Zij blijkt verslaafd te zijn, maar weet de stap naar verslavingszorg niet te maken. Zij komt als "First Offender" binnen. Op basis van de ontvangen informatie van alle ketenpartners, besluit de Officier tot een voorwaardelijk sepot. Een voorwaarde was wel dat zij zich binnen 3 dagen moest melden voor behandeling bij de verslavingszorg. Een betekenisvolle afdoening, waar alle partijen zich in konden vinden.

BIJLAGE

De input van ondergenoemde gemeenten is meegenomen in dit jaarverslag:

Opsterland, Harlingen, SudwestFryslân, Dantumadiel, Weststellingwerf, Smallingerland, Het Bildt, Leeuwarden, Littenseradiel, Franekeradeel, Dongeradeel, Heerenveen, Terschelling, Ameland

Groningen, Haren, Winsum, Oldambt, Hoogezand Sappemeer, Stadskanaal, Delfzijl, Marum, Vlagtwedde, Menterwolde, Slochteren, Bellingwolde, Pekela, Veendam, Appingedam, Eemsmond, Leek

Coevorden, Hoogeveen, Meppel, Borger-Odoorn, De Wolden, Tynaarlo, Emmen, Assen, Aa&Hunze, Westerveld, Noordenveld, Midden-Drenthe .